

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ต้นทุนการรักษาพยาบาลผู้รับบริการ โครงการประกัน
สุขภาพโดยความสมัครใจ ของสถานื่อนามัย
ในอำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้เขียน

นายวรรณาท วัฒนา

สาขาวิชาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรรณภรณ์	ปิ่นเฉลี	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.จรัสพรรณ	สงวน เสริมศรี	กรรมการ
อาจารย์ ดร.ทองปาน	เทียมราช	กรรมการ
อาจารย์ ดร.สยาม	แก้ววิชิต	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาต้นทุน และลักษณะรูปแบบการกระจายของต้นทุนการ
รักษาพยาบาลผู้รับบริการ โครงการประกันสุขภาพโดยความสมัครใจ โดยศึกษาแบบย้อนหลัง เฉพาะ
ต้นทุนทางตรงในทัศนะของผู้ให้บริการ ในสถานื่อนามัย 7 แห่ง ที่มีผู้ถือบัตรสุขภาพมารับบริการ
รักษาพยาบาล เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบบันทึกข้อมูลที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง วิเคราะห์
ข้อมูลโดยใช้สถิติ สถิติเชิงพรรณนา และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษานพบว่า ต้นทุนรวมการรักษาพยาบาลผู้ป่วยทั่วไปของสถานื่อนามัยมีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 176,397.54 บาท โดยมีอัตราส่วนระหว่าง ต้นทุนค่าแรงงาน-ต้นทุนค่าวัสดุเครื่องใช้
ต้นทุนค่าลงทุน เฉลี่ยร้อยละ 83.3:7.7:9.0 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนรวม

การรักษาพยาบาลมากที่สุด คือ ต้นทุนค่าแรงงาน รองลงมาได้แก่ ต้นทุนค่าลงทุนและต้นทุนค่าวัสดุเครื่องใช้ ตามลำดับ. ต้นทุนต่อหน่วยการรักษาพยาบาลเฉลี่ยครั้งละ 37.9 บาท ต้นทุนการรักษาพยาบาลผู้รับบริการโครงการประกันสุขภาพส่วนใหญ่ใกล้เคียงกันคือเท่ากับ 2 - 3 หมื่นบาท โดยมีอัตราส่วนระหว่าง ค่ารักษาพยาบาลต่อครั้งต่อต้นทุนต่อหน่วยการรักษาพยาบาลเท่ากับร้อยละ 84.3 - 224.0 และอัตราการใช้บริการรักษาพยาบาลของผู้มีบัตรสุขภาพโดยเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ครั้งต่อบัตรต่อปี

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ต้นทุนการรักษาพยาบาลของสถานอนามัยค่อนข้างสูง โดยมีปัจจัยหลักจากการที่เจ้าหน้าที่ใช้เวลากับการทำงานรักษาพยาบาลมากเกินไป ทำให้ต้นทุนค่าแรงงานกระจายให้กับกิจกรรมรักษาพยาบาลเป็นส่วนใหญ่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Treatment Cost of Clients Attending Voluntary Health Insurance Project at Health Center Service in Maechan District Chiang Rai Province

Author Mr. Woranat Wattana

Master of Public Health Public Health

Examining Committee

Asst. Prof. Waraporn Pannawalee	Chairman
Assoc. Prof. Dr. Jaratbhan Sanguansermisri	Member
Lecturer Dr. Tongpaan Tiamraj	Member
Lecturer Dr. Sayam Kaewvichit	Member

Abstract

The purpose of this study was to identify cost and pattern of cost distribution of clients attending a voluntary health insurance project. Retrospective study was done at 7 health centers by using data recording forms, and focused on direct cost from the provider's viewpoint. Data were analyzed by descriptive statistics and multiple regression.

The results showed that the average of total cost of treatment of general clients was 176,397.54 baht with the proportion of the percentage of labour cost:material cost:capital cost being 83.3:7.7:9.0

The results indicate that the most influencing factor was the labour cost followed by capital cost and material cost respectively. The average of unit cost of treatment was 37.90 baht per visit. The total treatment cost of clients holding health card at each health center was nearly the same, ranging from 20,000 to 30,000 baht per year, with the range of ratio of treatment price per visit and unit cost at 84.3% to 224.0 %, and the average health card use rate of the clients was 4.33 visits per card per year. These results indicate that the treatment cost at health center is quite high because the health center staff spend most of their working time in giving treatment which caused an increase in the high labour cost.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved